

Vyjádření Koruny České k tzv. přesčasům ve zdravotnictví

Dne 12. 9. 2023 přijal Parlament České republiky novelu zákoníku práce, jíž byla v zákoníku práce opětovně zaveden institut tzv. další dohodnuté práce přesčas ve zdravotnictví umožňující zaměstnancům ve zdravotnictví odpracovat vyšší množství práce přesčas. Dne 17. 9. 2023 podepsal tento zákon prezident.

Koruna Česká s touto změnou nesouhlasí a vyjadřuje nad ní silné znepokojení.

Ze znění opětovně přijatého ustanovení § 93a zákoníku práce se může zdát, že institut další dohodnuté práce přesčas ve zdravotnictví nepřináší zásadní rizika. Koneckonců výkon další práce přesčas je stanoven jen jako možnost zaměstnance a je podmíněn písemnou dohodou zaměstnance a zaměstnavatele.

Skutečnost však tak jednoduchá není. Zaměstnavatel má ve vztahu se zaměstnancem fakticky nadřazené postavení. **Představa, jak se především mladý začínající lékař postaví svému zaměstnavateli a odmítne další práci přesčas vykonat, je asi tak reálná, jako že prezident vzešlý z voleb bude sjednocovat společnost.**

Zákonný požadavek na uzavření písemné dohody tak bude fakticky pravděpodobně naplněn pouhým formálním podepsáním písemného dokumentu zaměstnancem. Tento postup bude navíc usnadněn absencí účinných kontrolních mechanismů; nelze si totiž představit jakým způsobem by stát měl kontrolovat, zda konkrétní dohodu o výkonu další práce přesčas zaměstnanec uzavřel dobrovolně, či nikoli. Stejně tak problematická bude situace zaměstnance, který se bude pokoušet prokázat, že byl zaměstnavatelem k uzavření takové dohody donucen, či že je zaměstnavatelem trestán za neuzavření této dohody.

Zároveň nelze přehlížet, že přijetí institutu další dohodnuté práce přesčas ve zdravotnictví představuje zcela nekoncepční zásah do současného pracovního práva.

Podíváme-li se na ustanovení § 1a zákoníku práce, dozvíme se, že smyslem a účelem českého pracovního práva je mimo jiné zajištění zvláštní zákonné ochrany zaměstnanců, zajištění uspokojivých a bezpečných podmínek pro výkon práce a zajištění rovného zacházení a zákazu diskriminace. **Sarkasticky bychom tedy mohli říci, že republikánský zákonodárce poskytuje českým zdravotníkům (a jen jim) zvláštní ochranu a uspokojivé pracovní podmínky tím, že jim umožnil vykonávat pro zaměstnavatele práci přesčas ve vyšším rozsahu než je tomu u jiných zaměstnanců.**

Tento zvláštní přístup ke zdravotnickému přístupu je však zákonodárcem odůvodňován tím, že české zdravotnictví dlouhodobě trpí nedostatkem zdravotníků, a tedy bez delších přesčasů by mohlo být ohroženo poskytování zdravotních služeb. Ke zhoršení pracovních podmínek zdravotníků tedy dochází z důvody veřejného zájmu na zajištění dostupnosti zdravotních služeb, nikoli z důvodu specifické povahy zdravotníky vykonávané práce. Ač se může jednat o sebevíce legitimní účel, nemůže jím být ospravedlňována zákonodárcem vytvořená nerovnost pracovních podmínek zdravotníků oproti jiným zaměstnancům.

Připomínáme, že náš stát k tomuto institutu již jednou (v letech 2008 až 2013) „dočasně“ sáhl, aniž by však přinesl komplexní řešení problémů českého zdravotnictví, ba naopak situaci ve zdravotnictví ještě zhoršil.

Na závěr si lze položit otázku: „Komu zavedení další práce ve zdravotnictví prospěje?“

Zdravotník to pravděpodobně nebude. Proti přijetí tohoto institutu se ostatně postavila např. Česká lékařská komora či Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče České republiky. V návaznosti na tuto novelu zákoníku práce též vznikla iniciativa Lékaři jsou jenom lidi požadující zrušení opětovně přijatého § 93a zákoníku práce a hrozící, že zdravotníci přestanou přesčas sloužit.

Pacientovi, který bude ošetřován, léčen či operován unaveným a přepracovaným lékařem, též ne.

Českému zdravotnictví? Zásadním problémem českého zdravotnictví je nedostatek zdravotníků; je tedy nezbytné získat do zdravotnictví více pracovníků. Zhoršení pracovních podmínek zdravotníků tomu ovšem neprospěje, ba spíše naopak.

Celkově lze tedy opětovně přijatou úpravu další dohodnuté práce přesčas ve zdravotnictví shrnout heslem: „Problém trvá dál – řešení se odkládá – zdravotník to odpracuje“.

Koruna Česká vyzývá k urychlenému a komplexnímu řešení problému nedostatku zdravotníků, při nichž budou zohledněny hlasy a názory samotných těchto zdravotníků, neboť na jejich duševním a fyzickém stavu záleží lidské zdraví. **Cokoli jiného je hazardem s lidskými životy.**

V Praze dne 26. 9. 2023

Předsednictvo Koruny České (Monarchistické strany Čech, Moravy a Slezska)